

na Pruskem, kjer je vlada sama in večina prebivavcev luteranska. Ravno tam je kat. cerkev vsled poravnave s papežem svobodna, in vendar se nemški protestantje ne pritožijo, da jim je zavolj tega krivica. Pri nas pa — tudi katoliki, se ve da nezvesti, in ti še naj huje soper svojo lastno mater rogovilijo, kar je očiten dokaz, da ti ljudje v omiki zares za nemškimi Prusi daleč stoje. Pač prav je govoril slavno znani Nemeec Alban Stolz, ko je l. 1848 potovaje po Avstriji in opozovaje gibanje naših nemških liberalcev izrekel: „Meni se gabi to avstrijsko nemškutarstvo.“

— 3. okt. je bila seja Matic. odbora v Ljubljani. Predsedoval je 2. predsednikov namestnik, preč. G. prošt Ant. Kos. Pričujočih bilo je 10 ljubljanskih in eden vnenjih odbornikov, tedaj ravno še toliko, da se je odborovati zamoglo. Posnemimo le poglobitniše stvari. — Enoglasno so bili vnovič izvoljeni: prejšnji prvosednik, njegova dva namestnika, blagajnik in pregledovalec društvenih računov. — Po predlogu g. dra Zupanca se je tajniku odločila nagrada po 10 for. na mesec. — Zastran ponudbe g. Ant. Klodiča, da hoče grško slovnico v slovenskem jeziku spisati, ako je Matico volja, rokopis sprejeti, se je odločilo, da za zdaj ne kaže, da bi Matica izdala tako knjigo, ker se mora pred vsem gledati, da se s knjigami, ki jih izdava, vstreza kolikor mogoče vsem udom, kar bi pri oni knjigi ne bilo, a veliko jih vsako leto na dan spraviti še zdaj mogoče ni. — Zastran g. Raičevega predloga, da se darilo njemu prisojeno za polovico obrne za Krempeljnov spominek, za polovico pa v druge od njega omenjene namene, je sklenjeno, da se mu, če hoče sebi prisojeni znesek za eno ali za drugo stvar obrniti, to čisto na voljo da; če pa sam tega neče, naj blagovoli denar Matici pokloniti. — Slednjič je vnenji odbornik nasvetoval prenaredbo pravil, da namreč naj velikemu zboru več pravic pripada, kakor, da določuje, koliko se od vsakoletnih dohodkov sme porabiti za izdavanje knjig; kako bode s plačo za tajnika in njegova pomagavca; da izvoli častne ude itd. Za poživiti občni zbor je tudi nasvetovano, da naj odbor naprosi kakega sposobnega Maticarja, da pripravi za veliki zbor kratko razpravo o kakovem znanstvenem predmetu in to pri velikem zboru predbere; da je pa tudi vsakemu udu, ki je temu kos, pripušeno, kaj mikavnega pripraviti, samo da to blagovoli poprej odboru naznaniti. Tako bi ob enem lepega gradiva za prihodnji letnik prišlo in veliki zbor bi se vzvišal. Nasvetovane pravilne prenaredbe se bodo razglasile, vsi udje za svoje mnenje poprašali; potem se izvoli odsek, ki bode te prenaredbe presodil, vredil in prihodnjemu velikemu zboru za razpravo predal.

Petdesetletnica obhajana na čast najdenju kraljedvorskega rokopa. Zdanje dni (28.) preteklega meseca je obhajal česki narod dan imenitnega spomina. Minolo je namreč ravno petdeset let, odkar je slavni Vaclav Hanka našel v zvoniku v mestu Kraljevem dvoru na Českem prestar in imeniten rokopis, ki je od kraja, kder se je našel dobil priimek „kraljedvorski.“ Ni dan današnji omikanega Slovana sploh resnično omikanega človeka, ki bi ne poznal tega rokopa in jegove veljavne pomembe. Ta spis ali prav za prav ti spisi hranjujejo v sebi naj starejše plodove českega uma in duha. Z njim se ponša česki jezik in sme ponosno stopiti na stran vsakega tudi naj omikanejšega jezika. Nekatere izmed pesmi v njem se nahajajočih pomikajo učenjaki nazaj celo v deseto stoletje in so plod naj vznešenejše poezije, ki ima le v Homerovih pesmotvorih vrstnike. Kraljedvorski rokopis je za Čehe sploh za Slovane izvir staroslovanske poezije in zgodovine, staroslovanskega prava, jezikoslovja sploh staroslovanskega življenja. Z nesrečno bitvo na „Beli gori“ je prestalo duševno življenje českega naroda in spalo je skoro noter do leta 1817. O staročeski poeziji, vedi in zgodovini nikdo nič ni znal. Mislilo se je, sploh in tudi z premislikom svetu oznanjevalo, da česki narod in sploh slovanski narodi se še nikdar niso nahajali na viši stopnji duševnega življenja in da ti narodi niso druga kakor tvarina (materjal), iz ktere naj si drugi narodi posebno pa Nemci iztesavajo svoje kulturne kipe. Ali leto 1817 in slavni Hanka je z zaznanjem in razglašenjem kraljedvorskega rokopa temu krivemu mnenju stalo spodbil. Pokazal je svetu kratoso staročeskega, staroslovanskega pesmotvorstva in izbil zatiklej studencu zamašene narodnega življenja. Od tega časa se rajta čili tok bistre reke narodnega gibanja v českem narodu. Kaj čuda, da so sovražniki Slovanstva vse žile na-

peli vzrok tega življenja kraljedvorski rokopis in zaznatelja jegovega pred lastnim in tujim svetom kolikor mogoče ob moč in veljavo spraviti. Pa spodletelo je jim. Svečanost 28. sept. t. l. je pričala, da so vsi taki napor brez vspeha. Zbrala se je taka množina ljudstva kolika ne kmali pri kaki svečanosti in na čelu vsi prvaki in starešine narodovi. Tu je bil, Sladkovski, Rieger, Palacky in kakor se že imenujejo te slavne zvezde na duševnem obzoru českega naroda. Čuli so se imenitni in važni govori, pevale navdušivne pesmi in med drugim tudi odgrnolо kolosalno operije Hankovo in položil temeljni kamen Hankovemu gledišču, na osvetljava lica českega naroda in zasrambo jegovih sovražnikov. Slava bratom Čehom!

— Ogerski deželni zbor se je tudi 30. septembra začel; naj važnejša jegova obravnava se bode vrtela okoli finančne poravnave z Avstrijo.

— Česko-ruska slovnica od profesorja Kolarja je v 8 dnevih, potem ko je došla na svetlo, vsa bila razprodana in zdaj se že tiska drugokrat.

Mikeš-eve česko-ruske slovnice pa je že prodan četrti natis.

— O branju (trgatvi) piše neki francoski časnik, da bode v Šampaniji in Bordoju in še nekterih drugih krajih na Francoskem letos dobro vino, samo da ga bode malo, ker je tudi letos bolezen mnogo grozdja požrla.

Iz Hrvaške se piše, da je tudi tam letos bolezen grozdju štršno mnogo kvara napravila, in da zatoraj ne bo preobilno vina.

Njih Veličanstvo cesar se poda 25. t. m. v Pariz. Baron Beust, grof Andrassy, knez Metternih in francoski poslanec na našem dvoru vojvoda Gramont bodo cesarja spremljali.

Česki „Narod. Listy“ pravijo, da so e. k. uradi v Pragi dobili povelje, da morajo mestni županiji samo nemško odgovarjati in sploh samo nemško pisati. Tako povelje celo ni bilo potrebno. —

Slovensko slovstvo.

V Ljubljani v Egerjevi tiskarni je došla pred kratkim na svetlo knjiga, „Oblasti in opravki, ktere imajo po občinskem zakonu občine in župani z občinskimi odborniki vred.“ Na jedni strani je slovensko, na drugi pa nemško, kar je za začetek prav dobro. — V tej knjižici najde župan vse, kar mu je potrebno, da celo po postavah in lahko župani. Jezik je lahko razumljiv, tisk lep. Košta 70 kr. n. d.

Tržna cena pretekli teden.

	V Varaž-		V Mariboru		V Celju		V Ptuj	
	fl.	k.	fl.	k.	fl.	k.	fl.	k.
Pšenice vagan (drevenka)	4	—	5	40	5	10	4	80
Rži	3	20	3	30	3	60	3	20
Ječmena	2	50	—	—	2	90	1	50
Ovsa	1	50	—	—	1	70	—	—
Tursice (kuruze) vagan	3	—	3	85	3	20	3	20
Ajde	2	70	—	—	3	40	—	—
Prosa	2	70	—	—	3	20	2	70
Krompirja	1	20	1	80	1	10	1	10
Govedine funt	—	18	—	24	—	24	—	24
Teletine	—	22	—	26	—	24	—	26
Svinjetine črsteve funt	—	26	—	26	—	24	—	25
Drv 36" trdih seženj (Klafter)	8	50	—	—	6	90	8	—
" 18" " " "	—	—	5	—	—	—	—	—
" 36" mehkih " "	5	50	—	—	5	—	6	—
" 18" " " "	—	—	3	25	—	—	—	—
Ogljenja iz trdega lesa vagan	—	80	—	—	—	78	—	—
" " mehkega " "	—	60	—	—	—	—	—	—
Sena cent	—	120	—	—	—	70	1	—
Slame cent v šopah	—	90	—	—	—	55	—	80
" " za steljo	—	70	—	—	—	40	—	60
Slanine (špeha) cent	36	—	40	—	40	—	40	—
Jajec, pet za	—	10	—	12	—	—	—	—

Cesarski zlat velja 5 fl. 97 kr. a. v.

Ažijo srebra 122.—

Narodno drž. posojilo 64.80.

Loterijine srečke.

V Trstu 2. oktobra 1867: **20 51 3 39 85**

Prihodnje srečkanje je 12. oktobra 1867.